

Buriad-Mongol

YEN

BK(b)-lin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei
Verxoovno Soveedei Prezidiumei oorgan.

N° 189 (2523)
1938 onoi
AAVGUST
15
PONDEELNIG
15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

MYNOODEREI NOOMERTO:

EXIN MIUR

Sag soonb, geengyigeer xu-
riaaxaa,Xasaan nuurai rajoondo bol-
hon tulalgaa tušaa.SSR-ei Verxoovno Sovee-
del Xojordoxi Seessi tuxai.

XOJORDOXI NIUR

Partiliina azabaidal.

Manai avlaaclin yngreheren

sagai ba myneeneins baidal.

Likbeezee xydelmeri hula.

Hurguliuudilji tahaduu-

langyigeer finansistrovalra.

G SOONB, GEENCYIGEER XURIAAXA

Manai kolxoozuudai socialis
hulnuud deere, ediegeer el-
xim, exim urgasiin xuriaagda-
gu saglin jireed, kombain ty-
ber, xurialgjin mašinuudai
ximexijil xyleeze baina. Ene
ilihaa, manai oronol olomillioon
kunluugud ba sovxoouz-
lag-tydelmerisadel oroldolgin
bolgystaad, staalinska 7-8 mil-
pyd tariaanai tylo te-
reyleti rezyltaad myn.

Exim urgasa bolbol manai
ekhoozguudai bajaliganb ba
hugoroxon baixahaad gadana,
manai aguu jixe oronol ba-
gashaa ba omogoroxon bolno.
hurehee, ene zilei elbeg bajan
iurxii exim sanartaigaar, gan-
monsgor tariaa geengy-
xurialxa Johotoibdi. Ene
tulada jyn xeregtib gexe-
hatar bodomzologdohon
manai johoor, xysed remoon-
logdon mašilna zebsegeer
tydelmeriin tyges xyseer,
gasa sag soons xuriaaxa.
maagin yjede nege caasjii
Byxii xysee byridy-
magsaaza, bolşevig tempe
ad, bogonixon bolzor sooy dyr-
haa, koolossji tariaa geen-
yigeer xuriaagdaxa argatal. By-
sue gansal bidenhee, eched-
mennai duldildaxa baina.

Socialis poolnuudai suuta-
yasternuud — kombainor-
god, mašinistnuud, ujalgasad
busad xadaa, urgasa xuriaal-
bogonixon bolzor sooy, er-
sanartaigaar dyrgexiin ty-
ses, socialis sorenvonaanida
olisa, staxaanovskaa ujalga-
ndiji abza baina. Myn manai
ypylikin zarim kolxoozuud,
staxaanovskaa ujalga-
ndiji yni dyrygeydege zahaba-
du yni dyrygeydega he byxii xe-
dyselnyde byridyleed, my-
ne xuriaalgadaa exilenxei.
Bybagatain raloonol (Capaaj-
der neremzete, „Avangaard”,
berzilskin neremzete, „Kraas-
partzaan“ g.m.), Muxar-Si-
rei aimagal („Pobeditel” ba-
nosilvoi neremzete) kclxo-
od yni exilhen baina.

Gebes, zarim kolxoozuudai
tydelberlegsed xadaa, elbeg ur-
duusii exim sanartaigaar xuriaa-
xual xenhees jixee xash-
dilag bolbos, bodoto xereg
tere, mynee xyster, xuriaalgan-
xabaadaa xeregelnnydee
xus xangaza sadadyl baina.
edenet toodo: Xorit aimagal,
Urd-Urdanai somonol, Voros-
Novol neremzete kolxoozo-
dyryleges Bazarzaapov) ne-
kombain tydelmerilje johoo-
rad, mynee xyster xysed
remontologodoyi baixahaad
gadaa. xuriaaxa ucaastoga tu-
saa abady. Xušaltata too-
bos xysed zahabarilagdaagi,
bolvol (kolxoozoin, dergedexi
ba mogsoxon, hegeliidexi)
taanguidilin zahabarilagdaa-
dy, niodondo zileingee Janza-
datixa jym.

Tereselen, Tynxenei aimagal,
Tynxenei somsoveedei, Kirovof
neremzete kolxoozo xuriaalgada
tydelxeee dyrygeydihee ga-

Xasaan nuurai
raoondo bolhon
tulaldaan tušaa

1938 onoi avgustiin 10 da-
bolhon, SSR ba Japoone
xororoxi xorondoxi xelsee-
nai johoor, avgustiin 11-nei
yder 13 ças 30 minuutada
(intagai sagaar), Xasaan
nuurai rajoondo seregei
abuulga zogsoogdoo. Sere-
gydei baldaliji fiksaacalxiin
tulada, xojor taliin seregei
tydelxeee uulzalga aav-
gustiin 11-nei ydeše Zao-
zernie ynderdxeheurduur
boloo. Udaadaxi uulzalgan
avgustiin 12-oi yder 12
qesta bolxo baina.

(TASS)

SSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI XOJORDOXI SEESSI

informacioonno medeesel

Sojuuzai Soveedei zasedaani tuxai

Ysegelder, avgustiin 11-de-
yderei 11 çasta, SSR-ei Ver-
xoovno Soveedei zasedaantiin
zaal soo, Sojuuzai Soveedei xo-
jordoxi zasedaani boloo.

Sojuuzai Soveedei tyrylegse
depytaad A. A. Andreev ty-
ryylene.

Sojuuzai Soveedei bolbol
SSR-ei 1938 onoi, gyrenei
negedemel bylydzeed batalaxa
tuxai—zyblexe zylinnydei ne-
gedexi pyynkt tušaa Sojuuzai
Soveedei bylydzeedne komissiin
tyrylegse J. J. Sidorovoi so-
doklaadii duulaba.

Sojuuzai Soveedei bylydzeed-
ne komissiin sodoklaadai hy-

leer, SSR-ei 1938 onoi, gyrenei
negedemel bylydzeed tuxai
doklaad tušaa preeen bolbo.

Preenide yge xeleges:
D. S. Korootchenko (USSR-ei
Dneepetrovsko oblastiin,
Amar-Niizne-Dneprovsko oor-
rug), T. J. Kyllijev (Azerbaid-
zaanska SSR-ei, Sabir-Abaadska
oorrug), P. N. Piçygina (Mos-
kvaa goorodoi, Proletaarska
oorrug), F. V. Sagimardaanov
(Başkír ASS-ei, Dyvaanska
oorrug), RSFSR-ei finaansiin
narkoom nyixer Popov ba de-
pytaad Kyrvanov (Tadzhigal
ASSR-ei, Kyläabska oorrug).

Sojuuzai Soveedei xojoordoxi
zasedaani enegeer xaagdaba.

Sojuuzai Soveedei xojoordoxi
zasedaantiin dneevnig

Avgustiin 11-nei ygleegyir,
Sojuuzai Soveedei xojoordoxi za-
sedaantiin deere, SSR-ei 1938
onoi, gyrenei negedemel byly-
deedili zybyen xelseze erilebe.

Looonuuulta—paarti ba prav-
itelstviin tytelberlegsed,
SSR-ei Verxoovno Soveedei
prezidiymel gesyyd, arada
komissaaruud.

Sojuuzai Soveedei tyrylegse
depytaad A. A. Andreev ty-
ryleges, bolbol zasedaantiili
neeze, bylydzeed komissiin
tyrylegse I. I. Sidorovo sodoklaadai
yge ygebe.

Sidorov bolbol bylydzeedili
xaraa yzlegede bylydzeedne
komissiia jamar tydelmeri ja-
bulaa geze, todoroxigoor me-
desebe. Sidorov bolbol, prav-
itelstviin tabihan, 1938 onoi
gyrenei bylydzeed projekt
bolbol oronooy indystryi-
zylk, azalşadai materialiina
ba kyltyyrne xemzjei dees-
lylyke, soveed gyrenei oboro-
oni ysesadallijie bekiylyke
xarete maaksimy zeeri elsyyl-
ke şukala baihan tuxai, bol-
sevlig parti ba soveed zasagal
politiikoda ba togtoomzodoo
xus xuriaalgada beledxeli
tuunuudijii oiriin 2-3 xonog soo
şidiken dyrygexe, manai res-
ypylikin tyry xyynydd, socialis
poolnuudai maaster-
nuud—kombainoornuud, ujal-
gasad, mašinistnuud ba bised
byyediini iniciativydi demen-
yrgze, socialis sorenvonaanii
ji ton yrgenõr delgerylen,
xuriaalgada tydelmerilge by-
ledxeli xabaaduulxa ba xuriaal-
gilingaa tydelmerilji sag bol-
zortony, ynxexor exim sanar-
taigaar dyrygexe. Manai kom-
somoolecuud bolbol Leenins-
Staalinska komsomoooli 20-
zilei oido zoriulza, ece oron-
do beleg bolgon, byyede
staxaanovskaa tydelmerilje
jym.

— Manai bylydzeed bolbol
arad tuxai, tereenei kyltyyrne
azabaidalai xereg sel tuxai pa-
arti ba Soveed pravitelstviin
tabidag aguu jixe oroldolgilji
gerel deere xaraha singler,
karulua, — gezenyer Sidorov
yge dyrygebe.

Preeni exilebe.

V. S. Korootchenko (Ukrai-
niin SSR-ei Sovnarkoomoi ty-
rylegse) bolbol Sovedei Ukrail-
niin aguu jixe amzaltanu-
dijii, tereenei indystryi, kyl-
tyyre, gooroduud ba xyd-
eazaxiin bylydzeed siurgahani-
jii xarulhan toonuudijii xelebe.
Soveed Ukrailniin bylydzeed
1938 ondo 6 milliard tyserig

P. N. Piçygina (Moskvaa-
gai, Tagaanska raisoveedei ty-
rylegse) bolbol 1938 onoi
bylydzeedili batalaxa turax
urid xelegesdel duradxalti dem-
zeze zuura, gyrenei myn-
gen de xajsa xereg xandara ja-
badal, manai zarim albanga-
nuud ba organizaacanuudta bli-
geze temdeglebe. Narkomma-
şili eneende zise bolgon.

F. V. Sagimardaanov (Baş-
kír ASSR-ei Sovnarkoomoi ty-
rylegse) bolbol Sovedei Narko-
mardaanov xedilmerilji todroxoi
ba operatiivna xyelemerieer xangadaggyi
geze, SSR-ei ba RSFSR-ei Nar-
komfinnydijii kritikelebe.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoomi)
ba Kyrvanov xojoordoxi yge xele-
henei hyyleer, Sovedei Sojuuzai
xojoordoxi zasedaantiin xagdaja.

Udaan, nyked Popov
(RSFSR-ei finaansiin narkoom

PARTIIINA AZABAIDAL

Partiiina organizaacanuud agitacioonno-maassova xydelmeriiji xytelberilxe johotoi

Kommunistnuud ba partiiina bişenydte staliniska bloogoi gaixamşag ilaltaar dyryrehen, RSFSR-eli ba Buriaad-Mongol ASSR-eli Verxoovno Soveediydte hungaxa huuquliliin kampanii xadaa, maassiu dunda političeske xydelmeri yrgen dalaisatalgaar jabuulxada ugaa jike udxaşanartai baihanjii yse nege daxin xaruulhan baina.

Ene şuxala kampaani—hunguliliin kampaaninuudai yjede, manai partiiina organizaacanuud bolbol azalşan arada dunda jixexen agitacioonno-maassova xydelmeri jabuulxataiga xamta, partiiina bişenydte eehedilgœe barisaaji ülam beixizylyuden ba tedenel dunda eehedilgœe nyloej yemzeegyigeor jixed-xehen baina.

Xeden olon hunguliliin uqaas-toguudta partiiina biş xeden zuun agitatornuud xydelmerile. Edener xadaa Leenin-Stalin xeregte, exo orondoo preedanne, erximei-erxim xnyyd — agitatornuud bolbol azalsadai dunda političeske xydelmeri jabuulxadaa, parti ba aradal naidahan jixexen naidabariiji gaixamşagaar xariulza şadahan bainad.

„Bidende kaadryseen“—geze xeleged zarim negen xytelberilegşdei batalalga xadaa, buruu baihijii, hunguliliin kampaani toboiso elirylze yge. Bidende kaadrygei biş, xarin tedenel nelited olon ba b y g e d e ene naidabariiji bejelylyze şamaar şadabaritai xnyyd—agitatornuud bliyim.

Manai agitatornuud xadaa hunguliliin kampaanii yjede, azalsadai dunda maassova agitacaa jabuulxadaa, eldeeb foormo (suglaa, miiting, radioo, kryzog, xeblel, beseede) xereglehen baina.

lime, yrgen dalaistaigaar ja-buulagdahan agitacioonno maassova xydelmeri kampanieeske joho, zarim xnyydiel xelse-deg joho „sezoon so“ yngagdœed orxigdo xohogyi, xarin ene şuxala xydelmeri xadaa byri beixizyledeze, sa-sadaa yse şersemteger jabuulagdaxa johoto baihan baigaa. Usaran, azalsad xadaa, gada-da ba dotoodiin baidal tuxai xezee xezeneeixihees jixee honixodog bolhon baina. Ara-dai ede honixrol xadaa agitacioonno maassova xydelmeriə huladaxagyi, xarin yse ha-naar jabuulxiji erihen erilte bolno. Enenlii xem emixdexe ba orioollo xojo baina? Xamagal tyryyn, partiiina organizaacanuud. Silet zavoodot, uhan za mal traansportin ba CES-ili agitatornuud enenei urda xydelmerilhen gazarnuudta agitacioonno xydelmeriə yrgel-zel-heer baina. Endexi galna.

AVIAACIN YDERIIJI UGTALGA

MANAI AVIAACIN YNGERHEN SAGAI BA MYNOONEIN BAILAL

Xaanta Rossii Aviaacagyj yjm hen

Soveed aradai xaninuudiji bajarluuldag ba terenei dais-dai xoro şariji busalgadag, telotomo haixan samolicodud ba motoornuudiji bytödeg, manai avicloonno azyiledberi bolbol togtom şineer baigulagdahan baina. Xaanta Rossii xadaa, oriodoo dedexen toonol kystaarna masterskoluudtal ba zizexenzavooduudtal baihan jym. Tede bygede xadaa, imperialis dainai eses hyylsegeer, hara soo xedexen arbaad samolioodudhaa oliji byteeze şadadaggyi ba gada-dlin, xuşarhan obrazecen-ydiji duurlaalgaza xexe gy, ygeş ha, xillii saanahaa asar-gahaa duldilidaxa baigaa.

Imperialis dainai eses hyyle yjede, oros aviaaciln baidal kritičeske bolşohn baiba. 1917 onol iyyniin 21-de generaal Brysilov gegse, eerlinge me-dylyg soo, tereniiji liegeze karakterizovalhan baina: „Krizisjree, saasadaa xylleeze bolxogyi... Haa, sagaar jaaraltai xemze abtaayi ha, manai aviaaca bolbol xojor haraha nyyl deere oşoxo geze bojovi şadabartai ba xysetei aviacijii front deere bailgajii erihen baina. Tiime avia-acada razveedka, xelxee xolboo, boombo xajaljii daalgaza,

M-Şiberte, aimagi partiiina suglaan bolbo

(Manai speciaalna korrespondeenthoo, telefoonoor).

Ijylii 12-ol yder, M-Şiberte, raloonno partiiina suglaan nyixer Ignatjevai xabaadal-salgatalgaar bolbo. Suglaanda s o m o n , kolxozduu b a yçrezdeeninydell partorga-nizaacanuudhaa xamta 56 ko-mmunistnuud suglarba.

Ende, ilme xojor asuudalnuudiji xelsebe: 1. Paartiiin ur-gaita tuxai. 2. Urgasa xuriaal-ga tuxai.

Ynendee, ene suglaan bolbol BK (b) P-in XII oblastnoi part-konferencelin togtoomzili, M-Şiberei aimagi olonxi agi-tatornuud, enenei urda jabuul-za baihan xydelmeriə hungul-tahaa xiso orxihon baina. Ilme abiaa şimeegyi bolşoxodon, BK (b) P-in M-Şiberei aikoom bolbol hajjin xeden yderel urdate agitatornuudai kysto-vil suglaa xehan baina. Xerbee saasadaa ırtingaa johoor, agi-tacioonno nydelmeriə xytelberilgely, enel kystovoi suglaa-garaara xizaarlaahaan, myn le ene xydelmerimnal zogsoxo geze aikoomoixid medexe johotoi.

Ulaan-Ydiin gorsoved ba te-rei dergedexi partiiina orga-nizaca bolbol agitacioonno xydelmeri tabligin talaar bised-ze zişee xarulmaar baixa jo-hotoi aad, xarin agitacioonno xydelmeriə zogsoonon deere-hen, agitatornuudin ogto xydelmeri xoblihon gy, ali gorsoved ba tereenei partiiina organizaaca xadaa agitator-nuudaa ba daalgagdahan uçaastogaşa aldaazarxhan baina. Ilme faakt biş organizaacanuudai bili. Ilme praktiki saasadaa dabtaza bolxogi.

Bolşeviig propagaanda ba agitaciam meetdydei byxii liliuud bolbol Leeninske. Stalinska komsomooloi XX ziliili galxamşag şine amzałtar ugtaxin tula, exo oronoigo zaluu patrioduudta urlaagar xandahan baina.

Ene praazdigita manal oronoi byxii zaluuusud energiineer beledxeze bainad. Edener xadaa eehedilgœe gaixamşag azalaar, zorimgoi zyrxeliger-e, iniciatiivaaraa exo oronoigo xys şadaliyi byrl by-kezeylyxiji yksened.

Staalinal neremzete avtoza-voodol staxaanovcuud ba specia-liliuud bolbol Leeninske. Stalinska komsomooloi XX ziliili galxamşag şine amzałtar ugtaxin tula, exo oronoigo zaluu patrioduudta urlaagar xandahan baina.

Ene urlaadan, oronoimnai byxii zaluu patrioduud orol-szo, yneşer dostoino ugtal-ga xexilin tulada, komsomool byxen eer eerte konkreetne ujalganuudiji abza, tere ujal-ganuudaa bolşeviig xeregeer bejelylyze baina.

Gebes, Zagralin aimagi kom-somolosko organizaacanuud xadaa, komsomooloi 20 zili olji dostoinoor ugtalgada muu-beledxetel balna, gebel alduugyi. Komsomooloi Aikoomoi (sekretärs Jergodoxoyev) zyghee tus oido beledxelei tuxai praktiçeske xydelmeri xegdeegyi baina. 1938 onol oktiabriili 29-ol yder, leeninske komsmo-loi baiguulagdahaar 20 zil giise henei oibolxo ba eneende jama-raar, xaişan geze, komsmoosko exin organizaacanuud be-ledxete johotob gehen zaabari ytebeş, zarim komsmoosko organizaacanuudai xytelberilegşdei zyghee eneende ja-

daisadai samolioodudiji agaarda ygeixexe şuxala bai-gaa.

Tere yjede, daisanhaa aba-han trofeinyd gy, ali xuşan ba xereggii xeden masilna-nuudhaa, niideexer ba byten, ispravna nege maşinlijii byt-tee jabadal xadaa, manai aviaaciln materiaalna çastili-jii kompleektolxo istoocníg baihan baina. Eneexen yjede bai-guulagdahan 5 avioo-paark-nuud ba 18 masterskol-poojezd-nuud bolbol hara byride 45 samolioodud ba 50 motoornuudiji gergadag baigaa. Esestee tulatar muudaşahan samolioodud bolbol niideze jabataraa dall, motoor g.m. halaza unaad, agarta xosor-dog baigaa.

Nixer Staalil bolbol 1918 onol zun, Cariicinal geroljek-ke oborooniili emixdexe zuu-raa, aviaacada ton jixeer an-xaralaa tabihan baina. Terenei duraxalalar, avlootriaad bai-guulagdaa. Nixer Staalil, lioodçiguudta bojivoi daalgabari nuudiji eeree ygedeg hen.

Manai zorimgoi lioodçiguud bolbol saganantai, şine sistee-miin yseen biş samolioodudiji unagaagaa. Agaaraal Ulaan Floodol istoori soo, Ulaan

KUL'TYURNE FROONTHOO

Likbeezei xydelmeri hula

Zagralin aimagi Onoxoin laar besede xexe g. selsoveede likbeezei xydelmeri ton xangaltagyigeer ja-buulagdana.

Zisçelxede, Dodo-Taalciin arteelbaa 1937-38 onoi yjede likbeezei zaniaati oroidoo 3 dixin xegdehan baina. Eneenel rezyltaadta, yzeg bişeg medex bolhondo toologdozo, yñemselge abhan aad, xeden hara bolhodo dixin yzeg bişeg medex bolşodog ynyyyd bai-dag baina.

Myees, poolinuud deeggyr ba arteeldeşsi likbeezei xydel-meri, polit zaniaati ba gazed-unşara, ulasxoorondiin asuuda-

Kolxozi

Hurgulinuudiji tahalduulangyige finansiroyvalxa (RSFSR-eli Narkomfiinde)

RSFSR-eli finanssiin aradai komissaar nyixer Popov bolbol hursalsalai şine zilei beledxelte xolbootol xemzejabu-lganuudiji „Byldzeedhee, tyryşlin eelzeende finansiroyvalxa tuxai gooroduudai ba ratoonuudai finaansvo otdeel-nyydti daria sagaa daabari ba selsoveedydye zaabari yge-xili“, ASSR-eli byxlii narkomfiinde, xizaarai ba oblastnoi finaansvo otdeelnyydi spacialna bisegeer ujalgalhan baina.

Niutaguudai zarim finanssiin aradai komissaar nyixer Popov bolbol hursalsalai şine zilei beledxelte xolbootol xemzejabu-lganuudiji „Byldzeedhee, tyryşlin eelzeende finansiroyvalxa tuxai gooroduudai ba ratoonuudai finaansvo otdeelnyydi spacialna bisegeer ujalgalhan baina.

Niutaguudaa orohon sig-naalnuud xadaa, xeden olon niutagai organizaacanuudtura nurasalai zilei beledxelei xed-şüxala baihanliji tooxogyi jabdal baihiji gerseline. Selsoveedyd ba raloonol yisledxexe komiteediyd bolbol hurgulinuudai bairin re-moont ba oboruudovanida, tyliše beledxelede ba hursalsalai nagliaadna posobi bil bolgol-godo, hurgulinuudai biblioteke g.m. komplektovaallagada myngen zeeri oruulgili barihan tuxai yseen bişe zişenyydiji xarulza bolxo baina.

D. L.

ZURAG DEERE: „Pobediitel“ (Tarbagatai) kolxoozi kolxoozniiguud nyxed Kokoorin ba Syckoov gegsed radioo todxozo bainad. Černoovoi foto.

RSFSR-eli finanssiin nare-maadi zaabariiji, terenel taguuddari oorganuudai tibbi ba şud gyisledxede raionu xis-veedyd, gyisledkoomuud zaa-dal gegeerelei oorganuudai zygherei kontrolb tabi-bolbol ene jix xeregei amdel-tili xangaxa baina.

(Yçitelskajaa gazaedheen abtakal)

Tyges xysete so-veed aviaaciin ba-guulaltiin tyry-siin alxamuud

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Paarti ba pravilitelstvo bai-han baina, gerasa xenee abtakal

ba Ulaan Aarmida jixexen har, halagsa baihan baina.

Respyyblike dotor
ar xaxalalgiin ja-
basa tuxai

MEDEE

1938 onoi avgust 10.

Almaguuud	Dyyrgelte proceenteer	
	I-dxi riaad	II-dxi riaad
Tynxenei	94,4	4,1
Ikhsan-Ydilin	89,8	73,1
M-Siberi	86,6	44,2
Biyryret	84,9	38,4
Kabaansklin	84,5	1,4
Ulaan-Ydilin	79,5	51,0
Bargazan	79,0	18,7
Selengiin	75,6	20,4
X-Balgat	74,8	10,6
Bauuntlin	72,9	9,4
Zedilin	71,7	—
Zakaaminai	70,8	27,0
Selengiin	68,9	18,8
Bargazanai	67,5	—
Balgat	63,1	36,9
Bauuntlin	41,2	—
Xamta	78,2	27,7

ZURAG DEERE: Tarbagatain aimagai „Kraasna Partizaan“ kolxozdo ybehe xuriaalga jabaza baihan tuxai. Černovofo foto.

Ybehe xuriaalgiiji oiriin ydernyydte dyrygexe xeregtei

Respyyblike dotor ybehe xuriaalga boloşgogi hula te empe-teiger jabana. Avgustiin 10-nai medegeer, ybehe sabşalga respyyblike soo 50,3 proc. somolgo 35,5 proc. dyryggedhen baina. Bargazanai -18,2 proc, Jaruuna -31,2 proc, Selenge -47,1 proc, -ede aimaguud pozoorno geegdeltei jabana.

Hyylei ydernyydte sagai ularil ton zoxistoi hain baihan bolbos, ybehe xuriaalga jamarşji xubilalta garaagyi baihanlım gaixaltai baina. Jamar usharhaa ybehe xuriaalga hula jabanab gebel, ene jaasagyı suxala ba azaxiin gyn udxaşanartai kampaani deere bolşeviig emixidex, operativna xytelberi ba xydelmeriliin socialis meetoduud - sorevnovaani ba staxaanovska xydeleen johotoi haina tabigdaa-gyi baina.

Jyrel şaxdaxahaa biše, udaarna daamgaigar xydelmerilexe jabadal ygei.

Manai respyyblike bolbol imaga malazaltai baihanlım medeez johotoi. Malazalnai too- gois talarba produktivnostii talarba urgaza, xygeze baina. Malazaljii saşadanbi xygeze xeregte tezeeli baaza - yben jaasagyı suxala. Xerbee bide- ner ybehe xuriaalgiiji bogoni- xon bolzor soo, ynder hain sanartaigaar xuriaaza abbal, malazalgaiga tezeeli baazilji gol tyleb xangaxa bainabd.

Gadana, silos geze jixe suxala tezeel bil. Eneeniji dara- xa plaantiji bidener sag bolzor-

Respyyblike dotor ybehe xuriaalgiin ba silosovaalgiin jabasa tuxai

MEDEE

1938 onoi avgust 10.

№	Almaguuud	Dyyrgelte proceenteer		
		Sabşalga	Hyrylge	Silosovaalga
1.	Biyryret	78,8	61,1	45,6
2.	Tynxenei	76,5	39,1	93,4
3.	Zakaaminai	70,2	66,7	88,6
4.	Tarbagatai	69,6	45,7	52,4
5.	Zedilin	66,6	26,1	52,4
6.	M-Siberi	62,7	46,9	30,0
7.	Xiaagtin	62,1	31,2	36,9
8.	Zagarai	58,0	35,9	29,1
9.	Ulaan-Ydilin	55,9	38,9	26,0
10.	Xorilin	53,6	38,6	40,4
11.	Selengiin	47,1	13,9	46,5
12.	Jaruunin	31,2	22,3	55,3
13.	Kabaansklin	19,8	11,5	13,7
14.	Bargazanai	18,2	45,3	36,8
15.	Bauuntlin	16,9	32,7	—
16.	X-Balgat	9,6	15,5	—
Xamta		50,3	35,5	49,9

ton dyrygexe johotoi baihanlım gebeş, silos daralga bolbol respyyblike soo avgustiin 10-da miil 49,9 proc. gyisedxegdehen baina. Ene gyisedxelli xyngaltatai deere toolozo ugta boloşgogi.

Tariaa xuriaalgiin xaluun xydelmeri exilee baina. Xerbee kolxoozuud bolbol oirlin xeden ydernyydte ybehe xuriaalgiin xydelmerilegeset byxii xyse şadalaan zangidaza, unahan malgaigna abangyi xydelmerilexe usartai bolood baina.

1923 onho xoşo, soveed aviaaca bolbol tere yjede xyse deente „P-I“ geze samolioduudijii ba 400 morinoi xysetel „M-5“ geze motooruudijii byteeze gergadag, eeriin aviacioonno azyledberiin baaz deere urgaza exileen baina.

Ede tyryysin ilaltanuud bolbol manai seregel-agaarai xesneli saşadaşa bepixezjin min le otpraavna pyynkete-nyyd baihan baina. Sine za- vodduudta dyryren xysedeeren ba esheddinge materiaalaar bytegdehen manai maşinai- nuud deere, soveed lloodçiguid bolbol 1924-1927 onudai torso soo, manai Sojuuz soosji, myn baha terenel xilehee xolo saagursuji xeden olon erim nildegenyydii xehn baihan. Taşkeent-Kaabyl, Moskva-Peekin, Moskva-Toklo, Moskva-Ankaraa niidelgenyyd, katastrofuo orohon „Itali“ geze derzaabiliin ekipaazili bederezi, lloodçiguid Çyx- noovski ba Baabuskin gegsedei nildegenyydii xehn baihan. Tere manala mynee bil.

... Seregel-agaarai xysili delgeryylxe planlijii olirin sagta bodoto deerebäi delgeryylxe ba tereental negen xamta, avio-azyledberi, ba tereen soo, mo- tor baigualgijii, grazdaan- ska ba seregel myn agaaraai flooduudlijii delgeryylxe suxala satada xyterenbäi yrgexe xem- zee abxilji, sjeedz bolbol pravielstvudo duradxana.

1927 ondo K. J. Vorosilov bolbol III sjeezdii togtooliiji gyisedxehenei tuxai soveedyy- dei byxesojuzna IV sjeezdide edeenhee baga biše tolotomo,

XONXOLOINXIDOI INICIATIVIIJI DEMZENEBDI

Manai MTS-iin kombainovo paark bolbol zilhee zil byri yrgedene. Ene zilde 18 kombainanuud kolxoozuudai poolinuudta xydelmerilexe baina. Ene xadaa jixe xereg, jyyp gexede, urgasa xuriaalgiiji amzaltatai- gaar yngelge bolbol kombainanuudai azalai bytə- sehə duldiidaxa baina. Xarin, kombainanuudai xydel- meriliin byteese xadaa, myn bidener kombainiooruud- haaf duldiidaxa. Bidene, yngereğe zilei xydelmerinyy- dei oopedhoo eneeniji haitar medenebdii. Tilxede, kombain byride 285 gektaar urgasili dunda zişeegeer xadahan balgaabdi, ene xadaa, xenelş medexeer, xangal- tagayi baina.

Yngereğe zilde xydelmerilhendə adalaar ene zilde xydelmerilze bolxogyi geze, sexe xelexe xeregtei. Staalinska, elbeg urgasili sag bolzorton xuriaaza abxa zorilgo bildenei urda tabigdana. Eneeniji, parti ba pravielstvilo togtoomzonuud bidenee erine.

Bidener xadaa, kolxozno urgasili bogonixon bolzorto, geltegylgər xuriaaza şadaxa byxii ysloovitoibdi. Eneenel tulada, texniçeske şadabarlaa deeselyylxe, e- riingee praktiçeske xydelmerili şudalaxa ba daalgag- dahan xydelmeride xariusalgataigaar xandaxa johotibdi.

Yşəl hain amzaltanuudili tuilaza şadaadyi bai- nabdi. Jyyp gexede, manai MTS-iin kombainanuudai remoontololgoy hylei yder xytert dyryreedyi baigaa. Kom bainiooruudai byxende urgasili uçaastoguud yşə be- xizylegdeedyi. Tiğebəş, bidener bolbol elbeg urgasili erim beledxeltegeer ugtaxiin tyle, byxii xemzeenyy- diji xeregze bainabdi. Gadana, Xonxoloin MTS-iin kombainiooruudai iniciatiiviji demzenebdi, kombainanuudai ynder deede byteesiin tyle, kombainiooruudai respyblikaanska socialis sorevnovaanida xabaa- dalsaxabdi, kombain byxenhe 400 gektaar haa dooşo bishili sizoool yjede xadaxa geze ujalga abnabdi.

N-BRIAANSKIJN MTS-iin KOMBAINIOOR- NUUD: N. G. TIYTRIN, A. K. ZYBAAKIN, A. F. ZAIGRAAJEV, Z. A. ÇMELIOOV, K. A. MATVEEJEV, G. A. BURLAAKOV, D. T. SEMIOONOV.

Amaraltada garanxaib ...

Ybehe xuriaalgiin kampa- nılıji parti ba pravielstvilo togtohon bolzorto, exim şanar- taigaar yngerege jabadalda kolxoozuudai xytelberilegeset xadaa, byxii kolxoznigudaan emxidken zagsaaxa johotoi bala-

Gebeş, Zakaaminai aimagi, Sagaan Morinol somonol, Sta-

nalneremzete kolxozol xytelberilegeset (tyrylegesens C. Daşlin, orologson D. Ajuu- şin) bolbol ybehe xuriaalgiin jabolşali oroldos xytelberile- gen. Edener xadaa, echedin- ge ujalganuudili beje bejede xajalsaza, yder sagliji yngere- gen. Zişelxede, C. Daşlin

xadaraa ybehe xuriaalgiin busal- ma xydelmerilin yjede bi

Gadana, kolxozin şet- vood D. Dolgorol geze kolxoozogoo şetvoodstvilin xereg- liji muugar jabuldag ba

„ybeşen bl“ geed, Caxral yyl- ceer arxi uzarxiood, zaiza ja- badag.

Kolxozijli iigeze „xytelberilege“ bolbol jaabaş taaraxa- gii baina.

Telefoon.

seetleer baigaa aeroklybyyd bolbol ugaa jixe popylialarna baina. Olon zuu azalsad bolbol tsuxalta azalhaa ta- rangiyigər, nildegiñ iskyystviili şudalna. Paraşiytnye spoortsji baga biše yrgeneer delgeren baina. Beledxel- ge ujalganuudili beje bejede xajalsaza, yder sagliji yngere- gen. Zişelxede, C. Daşlin

gadana, kolxozin şetvoodstvilin xeregliji muugar jabuldag ba

Soveed Sojuuz bolbol socia- lis baigualtlin 20 zil soot, aviaaca xyrtegeli geze yr- gehen ba xysen tyges avia- cloonno derzaava bolhon bala-

ba Raskoova gegsedi niidelge bolbol soveed oronoi emegtel liodçigüudaar hylei zilnyyd soot tullagdahan, byxili seeri tulaltanuud ba ulasxoordiin rikoordnuud soot bagtalsahan şine llalta myn bolno.

Soveed Sojuuz bolbol socia- lis baigualtlin 20 zil soot, aviaaca xyrtegeli geze yr- gehen ba xysen tyges avia- cloonno derzaava bolhon bala-

“Manai xilenyydilji svi- leceene xileyydilji xendegi, xe- diidesi, jamarsji obstanovkodi- dabulxagyibdi.“ (K.J. Voro- silov). Manai bulad Narkoomoi ede ygenyydilji liodçig, ştyr- man, pilod, avioeknig by- xen, xysen tyges soveed avia- cloonno aldarta byliin xydelmerilegeset byxen, egeel tyryysin zaxia bolgon abza jabana.

(№14, „Spyttik agitäto- ra“ gese zurnaialha).

Okkipiir valagdahan Beipinde

"Amereisaa" geze amerika zurnaal bolbol Beipinde xitad sereinge korrespondentii honin informaciijii xableene.

"Goorodoigadaa talada, byxeli ydertee xynde artilleeri nejerne—geze korrespondeentii bișene. Ene xadaa, prakticheska buudalga, trenirovko jym, tilmehee, Beipinde azahuugšad bolbol hanaagsa zo-boltoqyi geze japoonton bataan xelene. Tiibe jaaba, "buudalgin" raoondo japoonsko bombardiroovsguu jaaruugaar niidee oysonod, tilxe-de bultanda medetee bolno gebel, ene xadaa, xitad parti-zaanuudai Beipinde dyteze jabahan yje baina. Goorodho 35 kilomeetre, yngreges zilde-dainai jabuulganuudai exilhengazarta, Liykojcio sadar, xitad seregyyd ba partizaanuudai, japoonton tuladana baihiji, tendehoe jiregshedhee medegdene. Min xaraxada, goorod soo tybyn namduu janzatai. Ynder xanuuudaa xyrileegdehen Belpiniiji, japoonton bolbol sangaa saxina. Gebees, tomo tomo buuuuudaa buudahan abiaanuudai bolbol japoontonol zil-saxuu ezeleed baihan raoondo, bejee daanxai balxin ty-le temesel mynnesii yrgzel-heer baina geze, byxii xitaduudta olguulna.

Fevraaliin exinde, xitadai şine zilel, zansal bolbon hain yderlelge xadaa, mynee zilde xaragdaagi. Ylli cennyydei halxaan yngre halaa. Feiergeeknyyd xordgonkol. Feiergeeknyydtei dasaramdan, japoonsko skaaduudai orsom sadar boombonuu tehereneye gyy geze, japoonton aina. Xitadai zize mynjen yyliesenyydtei baikaa bolioo: japoonton xadaa, xitadai xedan on milliono moneedyydi paroxoodoor Japoondoo abasaas. Tende abasaad, moneedyydi xailuuldag, iyib gexede, dain xedeni yngete metaalnuud Japoondo dutana.

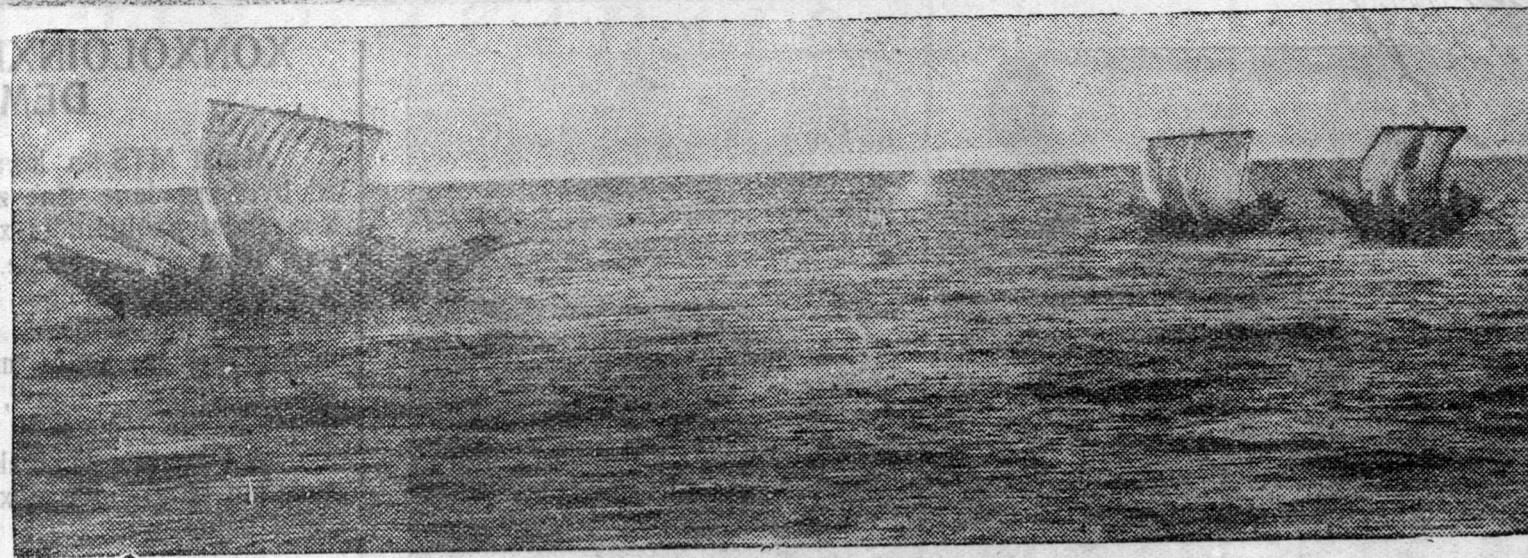
Tymer zamai staanca deere simeegyi. Passazilksa xyde-leenei ygeihen tulada, passa-zirnuudsi ygel. Magazinuud xaa-gdanxal. Yniversiteyyd xoo-hoon—xitad styeentnyyd bolbol sylee erxili, huralsalai erxili daisalan abxiin tulada, xitad seregyydtei ba partizaanuudai xamta xada xangli-nuuta garşahan baina. Kydel-merigiyssy xeden miangan. Yseexen le xitaduud azal xene. Japoonton zadaa strategiceske xargiuudii barixa ba japoonton paroxooduudhaa aşas şirexiin tulada, tede xitaduudii abhan baina.

Xitad intelligeentnyyd, erdemtei xnyyyd bolbol ezemdeg-sedei aarmiin tilde, japoonton to esergyy temeselili tolgoilon udaridana. Xitadai ynen sexe intelligeentnyydei nogeniins, japoonton aza-daggyi. Japoonton bolbol xuu-san predaateluud, edise ediges ba eldeeb pres-typalgyydi sugluulxiin ba tedenernee "provinciaalna praviteletsivili" bii bolgoxiin tulada, ajar 5 hara soo jabuul-ga xee jym.

Japoontondo zyxexiin tyles, centraalna praviteletsivili demzexiin tyles, eli ba niusa propaganda bolbol japoonton tilde yrgeneer jabuulagdanan. Xaanaasi dabaza orodog, 8 daxi aarmiin tylegsed bolbol Xitad maassiu erxim agita-tooruud ba emixdexsed myn boino. Tedener xadaa, Xitadai xuuli zasagliji texeriyylen bodxoono, arad zonoo zorig-zuulna, partizaanska aarmiiji baigulua. Hurgulua xadaa, Beipinhee orodoo 80 kilometre-te vains. Tedeneri jaanaasi sogtoigoor ugtadag. Tedener xadaa, japoonton ezelhen raiouuuta tariaasai ooestevili xeden zaagaar bil bolgo. Japoonton tilhi ataaka-laza baigaa partizaanuud bolbol Beipin ba Tian-čzilinde olodaxin dyteldeg.

Byri jixeer negedesee ba şine baldaanuudta beledxeze bai-gaa xitad arad zon xadaa, ezelegdehen raiouuudai jiree-dyn baidaliiji, baragsaan ee-hee-dee shidxdeg baina.

(TASS).

ZURAG DEERE: Mesovoi, zagahanai proomesliin brigaada agnuuridaa garaad jabana. Çernoovoi foto.

ANGUUSA FEOODR JAPOONTONIJI JAAZA NAMNAAB (OROS YLIGER)

Daaljna-Vostoogto, mançuurai xile şadar negen anguuusalai byle: gurban xybytei yugezeel baihan gexe. Xojor axa xybyyidiin dyy Feoodroo gerte or-lood, agnuurida gardag baiha.

Negete, axanaraigaa agnuurihaa busaza jirexeden, Feoodr ligeze xelebe xa:

—Myn bişji agnuurida jabalsadag baixa boloo xa.

—Si ysee xyygen baina daa, jike bolxodoo jabalsana bezeş, geze axana-rin xelebe.

Tiixeden, Feoodr eeriingee hanaa-saar baiba.

Yglee yderiin axainariin bodood agnuuridaa garba. Yneoxi Feoodr si ty-kiereed, myn garalsaba.

Feoodr jabazal jabana, jyym adag-jal jabana—bylenseg tudaldana gy, ali jamar nege tygesyl gy, ali jamar nege sagduul modon gy, tedenerel naigaxa byrin azaglana, aduulna.

Tiin jabataraa xere mentei ushaba xa. Feoodr tereenii buudajaa zabda-xadan, xarin xeremem uredahaan ilgeze duugarba:

—Si jynde namajii buudaxaşnib. Mynə, xabar baina xa jym, bidener hal-jal tyreze, ynerzeze bainaldi, arhanuud-nais xeregyi baina. Namar bolog—egeel tiixede, agnaxadaşni bolxobşu.

Saşa Jabataraa, Feoodr xara gy-reheentei ushaba. Myn tereenii Feoodr buudajaa zabda-xadan, xara gy-reheenliin baha ilgeze duugarba geesel daa:

—E-e, Feedi by buudiş namai, myne minii arahan jandan muul, yhe noohomnisi guuzaza baina xajam. Xezee namar bolxodons, işeendee oroxol bi. Tiixede, agnaxa xaha bolxobşu.

Eldeb janziin anguuub ba şubuu şon-xornuudai Feoodr ushaba xa. Tiin ali byxenteliñ xoreldeze, xeregtei negiñiñ alaza, xeregyi negiñiñ orxizo Jababa xa.

Feoodr gerte Jirebe. Myn axana-rin jirebe, xaraxadan, Feoodr jike olzo asharan baina.

Stooldoo huubad, jarildaza exiled, Axanariin xelebed:

Feoodr si jaagaad iime olon an ba-riabşı? Muxar talaan datraldaa geesey gy, alli prosto maaster geesey gys?

Feoodr mihed geed, xoreze exilbe:

—Ende jixesen azal ba şadabari xeregtei baina daa. Axanariin xelene:

—Myn bidener xadaa bahal azal-iana, jabana xajambibdi, teed iime oloor jyndye alanaygi geesebibdi?

—Tiige haa, ygleeder namai sug-jabagi—geze Feoodr xariuusana.

Ygleederiin, Feoodr axanartaa xaa-na jiy hanaanda xaduuxa xeregteib, geze zaaba xa.

Tedener gurbuula nege şuujatal gorixondo xyrze Jirebe. Feoodr gofixili xyndelen heggyi garşaba. Axanariin gaixalsanad:

—Feoodr, si jaagaad ede bygedilji medexe boloobşı?

925 miangan tyxerig xaraa lagdaba

SSSR-er xingen azyiled-beriin narkomaad xadaa Kaliininska tekstilseggyydel ky-lytyrne azahuudai xereg-selde 925 miangan tyxerig mynge nemeye ygeşər xaraalahan baina. Ene symme soohoo 325 miangan tyxeriglin, xydeleriiseedi xygelyi-jii daça zeehe jabadalda xaragdhan baina

Kyltyyriin ba amaraltiin 200 garan paarknuud

Hyilei zilnyydte, Ukraina-da kyltyyriin ba amaraltiin 200 garan paarknuud bil bolbon baina. Mynee Kijev-ske oblastiin kolxozuud seelskse kyltyyriin ba amaraltiin 100 garan paarknuudii bil bolgoxiin tulada, oblastnoi gyisedkoomdo jaavka ygeed baina.

Tiixeden, Feoodr gorixonoi erjyyl gede suglarhan xeehe zaagad:

—Eneexen xeehe hanaandaa xaduu-gaad abagtii, tiigeed ene gazaraar xodo-gorixili xyndelen gardag baihat, —gene.

Saşa Jabanaad. Şuluun xymegte xyrze Jirebe. Yneoxi Feoodr myn le heg-gyi, şuluun xymegili damzaad arılışana. Axanariin xoinohoona baina. Şuluun xymegydiyi yngereed, bytyy oi oruu orobod.

Nege axan xelene:

—Si Feoodr dyyxelmi, den xolo jabaşa geesel xas! Hörgəe busaxa-daa orooto bolxonnai geese xa.

—Jyyn bolloodxioob, orooto haa, xonoşono bezebbi. Ende xile şadar myn xojor xyltel an jabazaş bolxo. Zygerle tydyeg tabixagyibdi, magad japoonton xaraza bolxobşu—geze Feoodr xelene.

Gente nege axan şiremede harsaganaxa, xaxinaxili duulzaxiba. Tiin Feoodroigoo xormoihoon ugzaada, xe-lebe:

—Ene jyndy geeseb? An gy, jyndy be? Feoodr xelene:

—Baigtil endee, tende jyneye jabaha-nili bi osozo yzeed, xaraad jirehyy.

Tiigeed, Feoodr bylenseggydei dun-duur şurgan oboxa. Xynydd Jabana geze, tere doroo medeed orxibo. Xynydd jabaxadaa gansa biş, xojorş biş, xarin byxeli otriaad baina.

Feoodr axanaraa duudaza jiryylbe. Axanarain arba alxaagyj jabataran, gen-ee Feoodr buudagti geze, şiben xamandalba. Tiigeed, gurbuulan negen doro buudazaxiba. Myn japoonton baha buu-daza orobo, zygər xedisi buudabal, tuda-za şadanagyi. Japoonton homo xylnyy den tereegyir xiiededen, axanariin hug-xarin bodonod, tarxiin tereegyir xiide-xeden, tongogol geldeed xebeted.

Japoonton olon. Axa dyynerte ber-xeteiken bolbo xa.

Tiixeden, Feoodr ol modiili tuhal-işliş geze guina. Tiigemseren, ol mo-don bolbol japoontoon xalata bolzo-zagsaba. Axadyner gurbaniji Japoonto-noi byheloed Jirexeeler, nege mantagar narahan xeden japooguudiji yxese deraad unaşna. Aimşagtı şuğan xydelde, ol modon uraqşa xoişoo nemxelzeed, şelbe he yzyyreere, daisanuudaa şirbeden şab-xadana. Japoonton hyrden terjelbe, axa-dyneriiji tedener nyges talahaan orxoo-zabda. Tiixeden, ol modon nyges tee-see nengene. Feoodr nege modondo-ahasaba, modonitii xanaa japoonton ba-nab, tişen Feoodr si xide. Feoodr Japoontonti gamgii tuladana.

Daisad olon zandaa, tiixeden ja-poontonlii soveed gazar deere by tabig-ti geze, Feoodr anguudiji guiba.

Zyg byxenhe anguuud olooro sug-larba. Myn xara gyreheşen muxarihaar texeriher gyze Jirebe. Xara gyreheşen, mantan modo habardan abaad, japoonton teeş şidene, tedeniji unagaana. Sono-nuud Japoontonti xylehöen zuugaad, xai-

şa xaişanı, durtai uruugaa şireed abaşanad. Bodon gaxış jyib daa, —tereendes naida-ta tuhagi daa, —gebeş, xarin tereş haa xyterse hojogoo xabiran jababa le. Ja-poonton deerehee şubuu şonxornuud dobton orono, byrged bil, zilexen şubuunuud bil—bygede negen xamta dob-ton orono. Suujan surxiraan bolno, Japoontonlii dalaara şabxadanad, yxese tonsonod. Byri xeremem duugai yleegyi, xuşan modonil silbehene deere gyize ga-rad, hamarai borboosogoigoor Japoonto-ni duxa uruu şidesegi baina.

Biyli baigaali: anguudşji, şubuudşji, ol modonşji, halxi şuğanşji Japoontonol urduhaa temesen baişin Feoodr xara-maara, hain tuhalamaa bil jym baina geze medeed, axanartaa ligeze xelene:

—Tiigen—iilen balidan baigtii, bi pograniçiguudta gyize oşoxom. Tiin malgaigaa xajad, tyzyryke talaad, gyize orxibo. Gyixen şyndeseg baiba. Gutalaah hugalaad xajaba, xylnyy-segoor xaraiba. Xylnyydeed abadas, ybeşenliñ mederenegyi, jaabaş gyize xyrxe—gansal jyym hanaandaa Jaba-na. Gyixen şadaiyan halantaba. Genete xandagal xaraiza Jirebe:

—Tyrgel, tyrgel Feoodr, tyrgel huugit niurgan dierem, şangaar yhen-hemni bariş, —gebe.

Xandagai, gedeg xarbahan hursadal adali, şumaisa gyibe.

Pograniçiguud bultadaa xyl dee-re zogsod baiba.

—Jabiit nyxed, tuhalit! Japoonton orood jabanaad. Tedeniji butasoxiod namnaxa xeregtei—geed, Feoodr xashxara.

Pograniçiguud, Feoodr xoinohoo gyilbe. Byheloed Japoontonti toirobo, bultiliñ bariba xa.

Ulaan komandir, axa dyynerte gurbuulan magtan baiza, asuuba:

—Taaran gurbaxan aad, jaagaad ilme otriaadai dalaadai geesete?

—Nyixer komandir, gansikan bider-biçe xajamlibidi. Anguudş xadaa, şubuudş xadaa, ol modonş xadaa, halxi şuğanş xadaa—byxii baigalimal mandaa tuhalasaa xajam, —geze Feoodr xariuusaba.

Tynxenei aimagai, Sagaan-Nuurai sonomoi Dytin Xobog toxonoi grazdaniin G. I. Sorokovikovoye ygehe 1937 ondo bişegdebe. Oroschoor orşuulaga D. Damdinov

Adrisili, Ulaan-Yde, maxanal kombinaadai kaadrnuudai tahag

MİANAN KOMBİNAADAI

Ulaan-Ydin maxanal kombinaad, koçegaarnuudai kyrsede saantnuudjib abxan.

Ene kyrsede 18-haa deesee nahatal, 3-4 grupppe dyrygen demtei xnyyydiyi abxa baina, 203 tyxerig stipeendeer xamtu-raar xangagdana. Myn ende gryyzegy, modoşod ba xyrişed xerelegdexe baina.

Adrisili, Ulaan-Yde, maxanal kombinaadai kaadrnuudai tahag

KOMBİNAADAI

MAKALIYAT

BMASR-er Narkomzeemei kaadrnuudjib beledxexe tahag

aimagai gazarai tahagi ba MTS im byxgalternuud —instriyuk-

dji beledxexe kyrsede xamtu-

raar xangagdana. Myn ende gryyzegy, modoşod ba xy-

rişed xerelegdexe baina.

Adrisili, Ulaan-Yde, maxanal kombinaadai kaadrnuudai tahag

NARKOMZEM

nara № 125

NARKOMZEM

Gezgä

Büro